

Asia: VN/26756/2021

Hallituksen esitys sote-uudistuksen liittyvän lainsäädännön muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Potilastietojen käsittely Uudellamaalla

-

2) Kuntien mahdollisuus myydä tukipalveluja hyvinvointialueelle

Lakiesityksessä ehdotetaan säädettäväksi voimaanpanolakiin uusi 69 a §, jossa kuntien hyvinvointialueille tuottamien tukipalvelujen yhtiöittämiselle ehdotetaan yhden vuoden siirtymäaikaa, jos kunta on tuottanut kyseisiä palveluja sosiaali- ja terveydenhuoltoon ennen vuotta 2023. Hyvinvointialue voisi myös siirtymäaikana ostaa palveluja kunnilta. Tämä yhtiöittämisvelvollisuuden poikkeus koskisi kuitenkin vain alle 214.000 euron hankintoja (EU:n kynnyksarvo)

JHL ry pitää lakiesitystä tarpeellisena ja kannattaa sen säätämistä seuraavilla huomioilla:

Tukipalveluiden järjestäminen ja tukipalvelutehtäviä tekevien työntekijöiden asema on JHL:n mielestä haasteellisin yksittäinen asiakokonaisuus soteuudistuksessa. Kuntien sotepalveluiden siirtyminen hyvinvointialueille rikkoo tällä hetkellä kunnissa toimivia tukipalveluorganisaatioita ja aiheuttaa vaikeuksia niin tukipalveluiden järkevälle ja tehokkaalle tuottamiselle kuin uhkakuvia tukipalvelutyöntekijöille. Ongelma korostuu pahimmin kunnan keskitetyn ruokahuollon tapaisessa tilanteessa, jossa yksi keskuskeittiö tuottaa tällä hetkellä niin sosiaali- ja terveydenhuollon kuin sivistyspuolen tarvitsemat ateriapalvelut.

Henkilöstönäkökulmasta ehdotus aiheuttaa epätietoisuutta ja epämääräisyyttä suhteessa voimaanpanolain 18 §:n määräykseen sote-henkilöstön siirtymisestä liikkeenluovutuksella hyvinvointialueen palvelukseen. Jos kunta myy esityksen mukaisena siirtymäaikana esimerkiksi ateriapalveluita edelleen hyvinvointialueelle niin henkilöstön siirtymistä koskevan pykälän mukaan osa henkilöstöstä siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen jo 1.1.2023 alkaen. Tässä tilanteessa hyvinvointialueella olisi palveluksessaan ruokapalvelutyöntekijöitä mutta ei välttämättä yhtään keittiötä missä työntekijät voisivat työtään tehdä. Pahimmassa tapauksessa oltaisiin siis tilanteessa, jossa hyvinvointialueelle siirtyneiden työntekijöiden palvelussuhteet voitaisiin irtisanoa tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla. JHL:n mielestä tukipalveluhenkilöstön ja heidän

tekemänsä työn määrän on siirryttävä samassa suhteessa ja samanaikaisesti kunnilta hyvinvointialueille. Tältä osin lakiesitys vaatii ehdottomasti tarkennusta ja selvennystä henkilöstön aseman suhteen.

Esityksessä esitetty vuoden siirtymäaika on JHL:n mielestä aivan liian lyhyt. Kunnilla ja hyvinvointialueilla on oltava riittävästi aikaa järjestää tukipalvelurakenteet tehokkaaseen ja toimivaan muotoon, jotta vältetään hätäisiltä ja lyhytnäköisiltä palveluiden ulkoistamisen tapaisilta ratkaisuilta. JHL:n mielestä ehdotettua siirtymisaikaa pitäisi pidentää kolmeen vuoteen.

Lakiesityksen mukaan siirtymäaika koskisi ainoastaan alle EU:n hankintojen kynnysarvon 214.000 euroa koskevia palveluita. Tämä rajoitus sulkee käytännössä ulos suuren osan palvelutuotannosta kuntien ja hyvinvointialueiden välillä ja vesittää hyvin pitkälle tämän lakiesityksen sinällään kannatettavan tavoitteen. JHL:n mielestä esityksestä on poistettava EU:n kynnysarvo ja siirtymäajan olisi koskettava kaikkia kuntien hyvinvointialueille tuottamia tukipalveluita.

3) Väliaikaisen toimielimen oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietoja

-

4) Ensihoitokeskuksen tehtävät lääkärihelikopteritoimintaan liittyen

-

5) Muut esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset

-

Karhumaa Keijo
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry - johdon neuvonantaja